

Pomocné materiály pro obor sociální práce

Individuální plán obsahuje minimálně:

- společně formulovaný cíl klienta a dílčí cíle
- postupně kroky pro každý dílčí cíl v nejbližší fázi
- rozlišení úkolů klienta a pracovníka
- s kým, o čem, do jaké míry může sociální pracovník komunikovat (zahrnuje: úřad práce, jiné úřady, rodinu, přátele...)
- sdělování informací o klientovi
- dojednání komunikace klienta se sociálním pracovníkem, frekvence a místo kontaktu
- oslovování, možnost kontaktu mimo předem domluvenou schůzku
- způsoby rychlého oznamování změn (klient nemůže přijít), postupy, jak sociální pracovník může klienta kontaktovat v případě přerušení kontaktu ze strany klienta
- jak pozná klient, jak pozná pracovník úspěch v dosahování cílů (kontrola, zda se plán drží tématu)
- předpokládaná celková doba spolupráce
- datum společného přehodnocení a případného přeformulování plánu
- prostor pro zápis změn, které vyplynou z přehodnocení plánu

Případová studie

1. Jméno, věk, vzdělání, zaměstnání
2. Sociální a rodinná anamnéza (původní rodina – rodiče, sourozenci, širší rodina – základní informace, důležité informace o vztazích v rodině, zlomové okamžiky, ekonomické, bytové, zdravotní, výchovné poměry, podpůrné i rizikové vlivy, škola...)
3. Současné poměry (aktuální životní situace klienta, rodinné, pracovní, ekonomické bytové poměry). Je možno propojit se sociální diagnózou, ale může být uvedeno zvlášť.
4. Sociální diagnóza (popis hlavního problému, příčinných faktorů – kladné aspekty, záporné aspekty ovlivňující problém)

5. Sociální terapie – návrh (krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé cíle, konkrétní nápady, možnosti další odborné pomoci – konzultujte s odborníky na konkrétním pracovišti)
6. Genogram a ekomapa daného klienta - zdroje informací v literatuře:

MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003, 379 s. ISBN 80-717-8548-2.

MATOUŠEK, Oldřich. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. Vyd 1. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-807-3673-109.

Jednotlivé doporučené body případové studie viz výše.

Poznámky k realizaci:

K výběru a zpracování se nejlépe hodí problémové situace z oblastí sociální práce, kde student již má praktické zkušenosti (odborná praxe, dobrovolnická činnost atd.). Důležité je, aby šlo právě o situace "problémové", tj. takové, u nichž přichází v úvahu více možných řešení. Není přitom důležité, zda byl případ v praxi řešen kvalifikovaně, ani zda existuje optimální řešení. Rozhodující je skutečnost, aby autor situaci dobře znal – nejlépe jako přímý účastník, dokázal jí popsat a navrhnout kontrolovatelná opatření.

1 Popis případu

Všechny okolnosti případu jsou formulovány realisticky, stručně a pokud možno. Formulace by měly být neosobní. Zároveň jsou uváděny všechny informace nezbytné pro řešení. Nejvhodnější je vyličit celý případ chronologicky, a pokud se vyvíjel v několika etapách, student se pokusí postihnout jejich návaznost. Je nutné dbát anonymity osob, instituce a jejich jednotek. Pro dokreslení situace je možné doplnit i některé další okolnosti, podrobnosti či charakteristiky zúčastněných osob, které pomáhají spoluvytvářet atmosféru případu. Používány jsou všeobecně srozumitelné zkratky.

2 Formulace hlavního problému – z pozice všech zúčastněných

3 Rozbor situace a řešení případu

Student se pokusí o rozbor situace a uvede, jak byl případ skutečně řešen v praxi, to bez ohledu na to, zda sám přijaté řešení považoval, nebo s odstupem času považuje za správně (optimální).

Student podá eventuelně svůj návrh řešení, pokud by byl odlišný.

Položeny mohou být například i následující otázky:

- Kdo nebo co bylo příčinou?
- Kdo se účastnil na vzniku situace?
- Co se mohlo učinit, aby situace nevznikla?
- Co je třeba udělat, aby se podobná situace neopakovala?

